

Centrālā statistikas
pārvalde

Jaunā pieeja Lauksaimniecības skaitīšanai 2020. gadā (LS2020)

Armands Plāte

Lauksaimniecības un vides
statistikas departaments

Statistikas padome, 28.03.2019

#STATISTIKAI100

Centrālā statistikas
pārvalde

Jaunā pieeja Lauksaimniecības skaitīšanai 2020. gadā (LS2020)

Saturs

- I Attīstība un rezultāti**
- II Prasības un rādītāji**
- III Galvenie LS2020 pasākumi**
- IV Finansējuma aktualitātes**

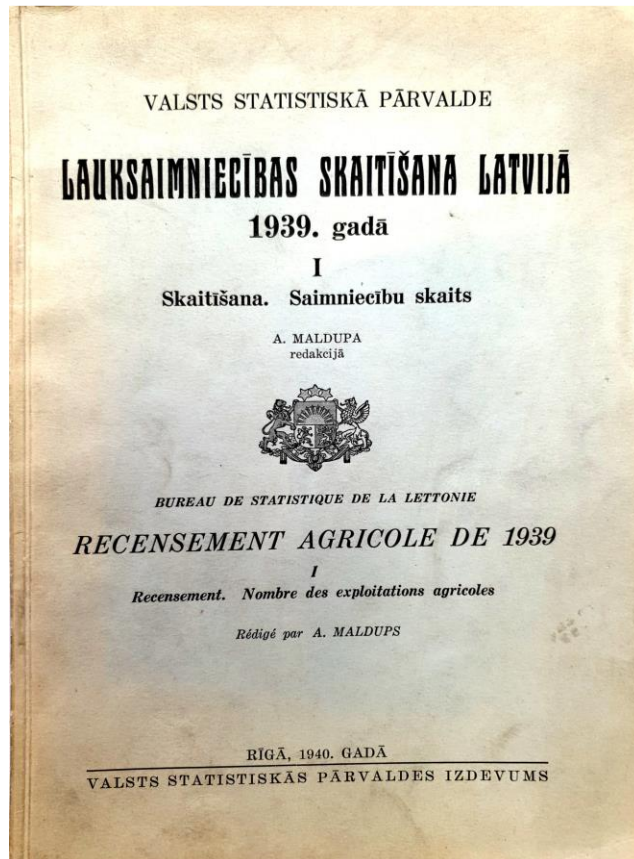
- Nobeigums/Secinājumi**

Centrālā statistikas
pārvalde

I Attīstība un rezultāti

Lauksaimniecības skaitīšana Latvijā 1918.-1940.

vienā likumdošanas aktā. Likumprojekta 1. pantā paredzēts, ka vispārīgās lauksaimniecības skaitīšanas pēc katriem 10 gadiem izdaramas tajos gados, kuru skaitlis beidzas ar „9”, tādēļ, ka:

- 1) I pasaules lauksaimniecības skaitīšanu, pēc Starptautiskā lauksaimniec. instituta priekšlikuma, ziemeļu puslodes valstīs izdrija 1929. gadā un tāpat II pasaules lauksaimniecības skaitīšanu minētais instituts proponēja atkal 1939. gadā;
- 2) mūsu apstākļos šie gadi pieņemamāki, jo gados, kuru skaitlis beidzas ar „5” vai „0”, Latvijā līdz šim regulāri izdrija tautas skaitīšanas, kuras mūsu apstākļos ar vispārīgām lauksaimniecības skaitīšanām nav savienojamas...

Kā otrs svarīgs 1939. g. vispārīgās lauksaimniecības skaitīšanas nepieciešamības pamatojums uzskatamas starptautiskās salīdzinošās statistikas vajadzības. Pēdējās varam apskatīt to plašākā un šaurākā uztverē.

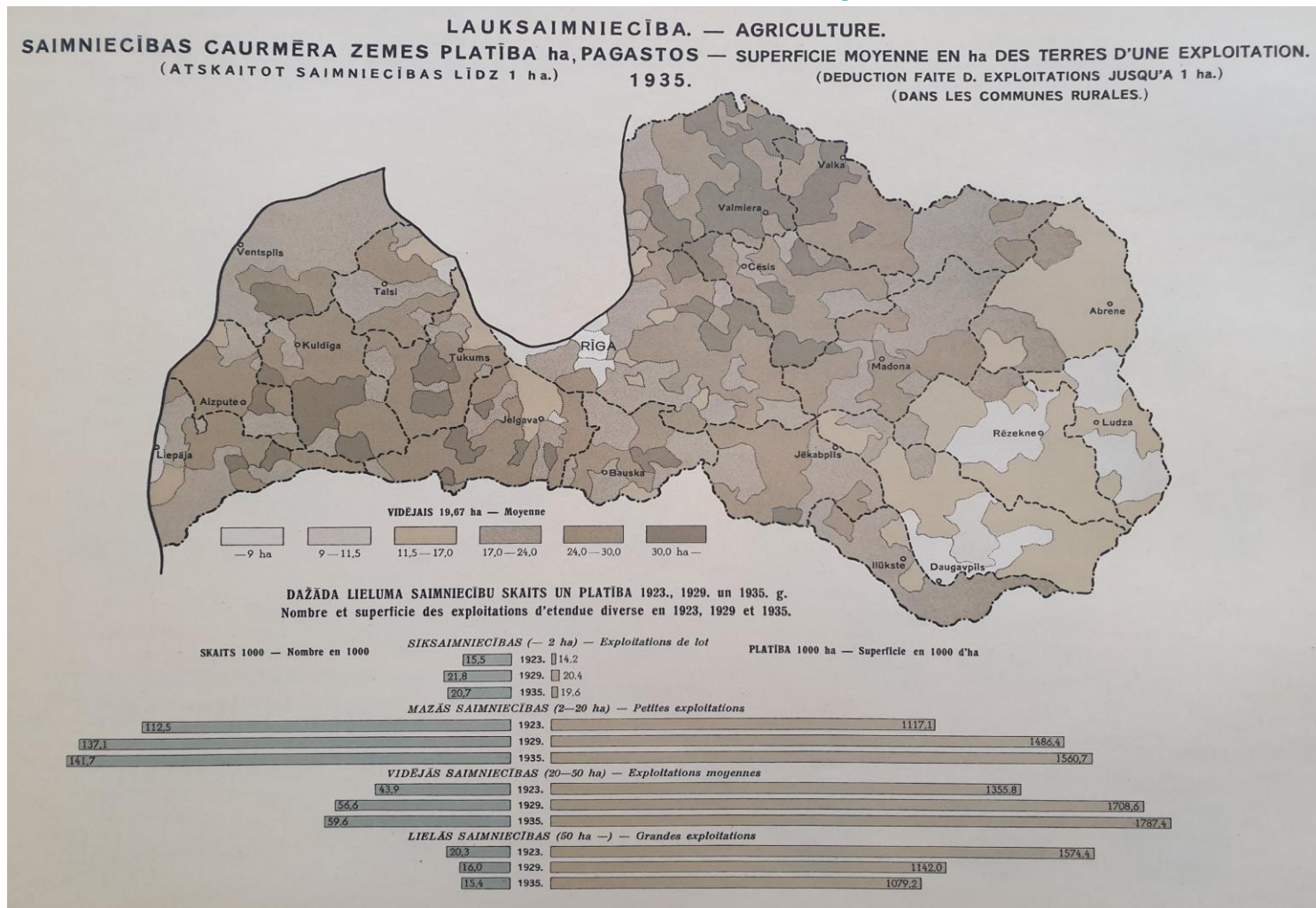
Plašākā uztverē, kad šādas vispārīgas lauksaimniecības skaitīšanas nepieciešamību starptautiskās statistikas mērķiem atzīst un organizē Starptautiskais lauksaimniecības instituts Romā; bet šaurākā (triju Baltijas valstu statistisko centrālo iestāžu saskaņotas darbības pamatā), — kad to atzīst Baltijas statistiķu konferenču lēmumi.

Centrālā statistikas
pārvalde

I Attīstība un rezultāti

Lauksaimniecības skaitīšana Latvijā 1918.-1940.

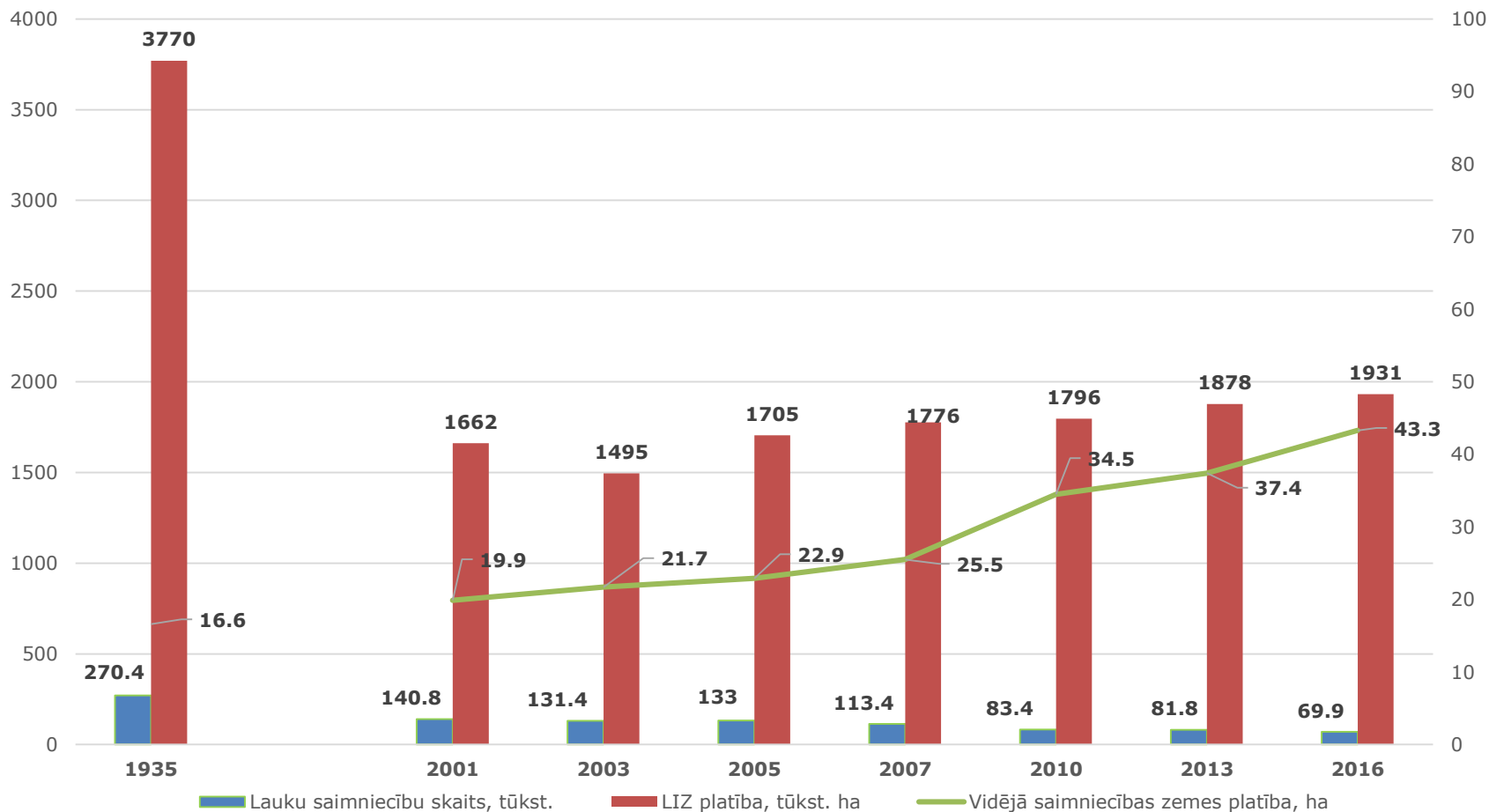
Latvijas Statistikas atlās, M.Skujenieks, 1938

I Attīstība un rezultāti

Lauku saimniecību skaits un lauksaimniecībā izmantojamā zeme (LIZ)

Centrālā statistikas
pārvalde

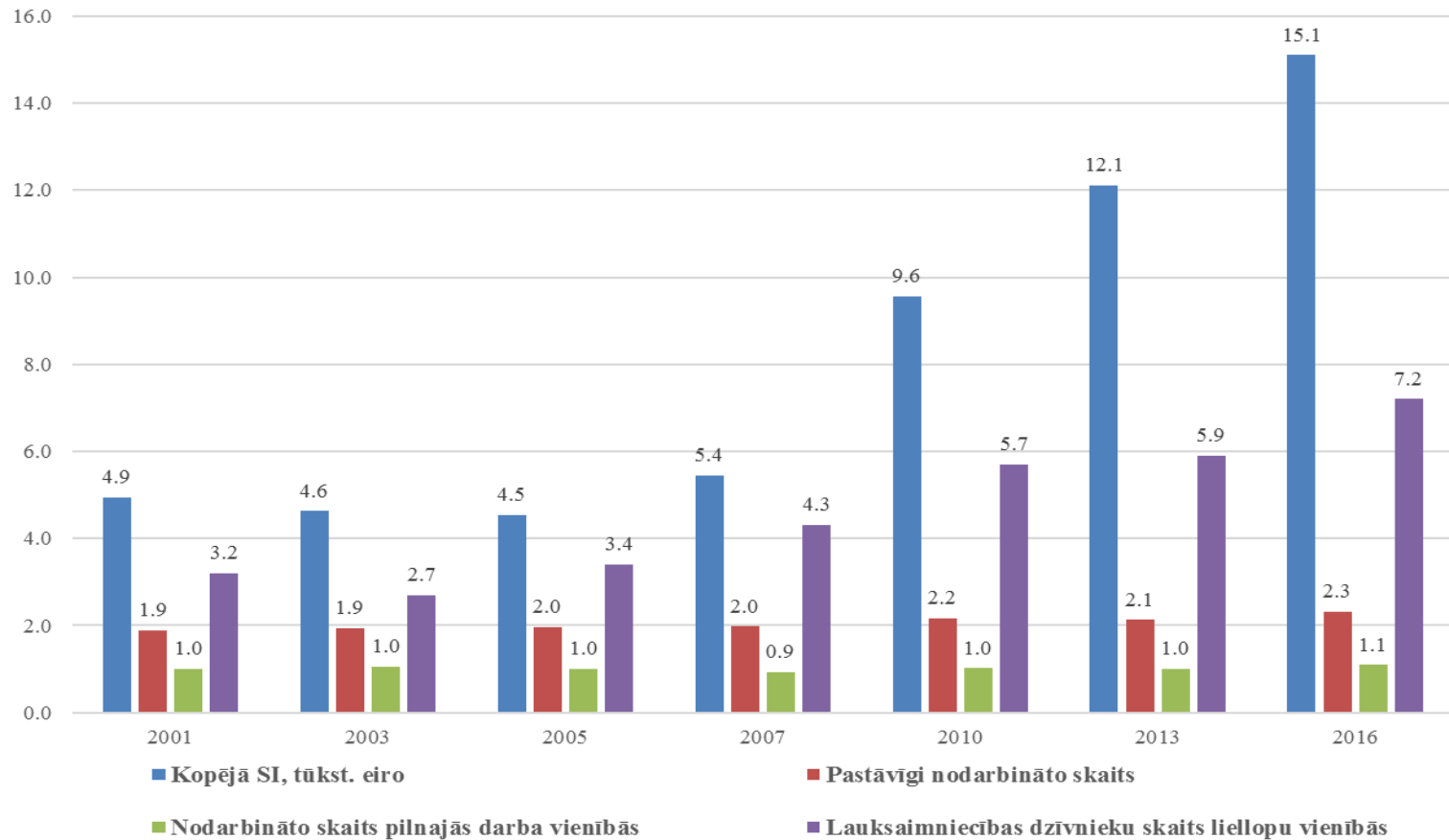

Centrālā statistikas
pārvalde

I Attīstība un rezultāti

Vidējā lauku saimniecība

Centrālā statistikas
pārvalde

I Attīstība un rezultāti

Strukturālās pārmaiņas Lauksaimniecības statistikā

Līdz 2023. gadam pāreja no liela skaita regulējumiem - regulas, direktīvas, «Džentelmeņu» vienošanās – uz trim regulām:

(1) EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) 2018/1091 EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) 2018/1091 (2018. gada 18. jūlijs) **par lauku saimniecību integrētu statistiku (IFS regula)- par lauku saimniecību integrētu statistiku (IFS regula)- pieņemta**

(2) EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULAS PROJEKTS **par lauksaimnieciskā ražošanas statistiku** (Statistics on Agricultural Input and Output (SAIO)) - apspriešanās
/statistika par lauksaimniecisko ražošanu lauku saimniecībās, ārpus lauku saimniecībām, lauksaimniecības bilances, akvakultūra u.c., aizvietos astoņus patlaban spēka esošos Eiropas Parlamenta un Padomes regulējumus/

(3) Plānojumā atsevišķs regulējums par Lauksaimniecības ekonomiskajiem kontiem.

Centrālā statistikas
pārvalde

I Attīstība un rezultāti

Lauku saimniecību integrētās statistikas regula

Mērķis noteikt ietvaru lauku saimniecību statistikas sagatavošanai dalībvalstīs lauku saimniecību līmenī, lai plānotu un īstenotu Kopējo lauksaimniecības politiku un novērtētu tās īstenošanas ietekmi un efektivitāti.

Savieto datus par lauku saimniecību struktūru ar ražošanas metodēm, lauku attīstības pasākumiem, agro-vides aspektiem u.c. saistītu informāciju lauku saimniecību līmenī izmantojot **moduļu** un **ad-hoc apsekojumus**.

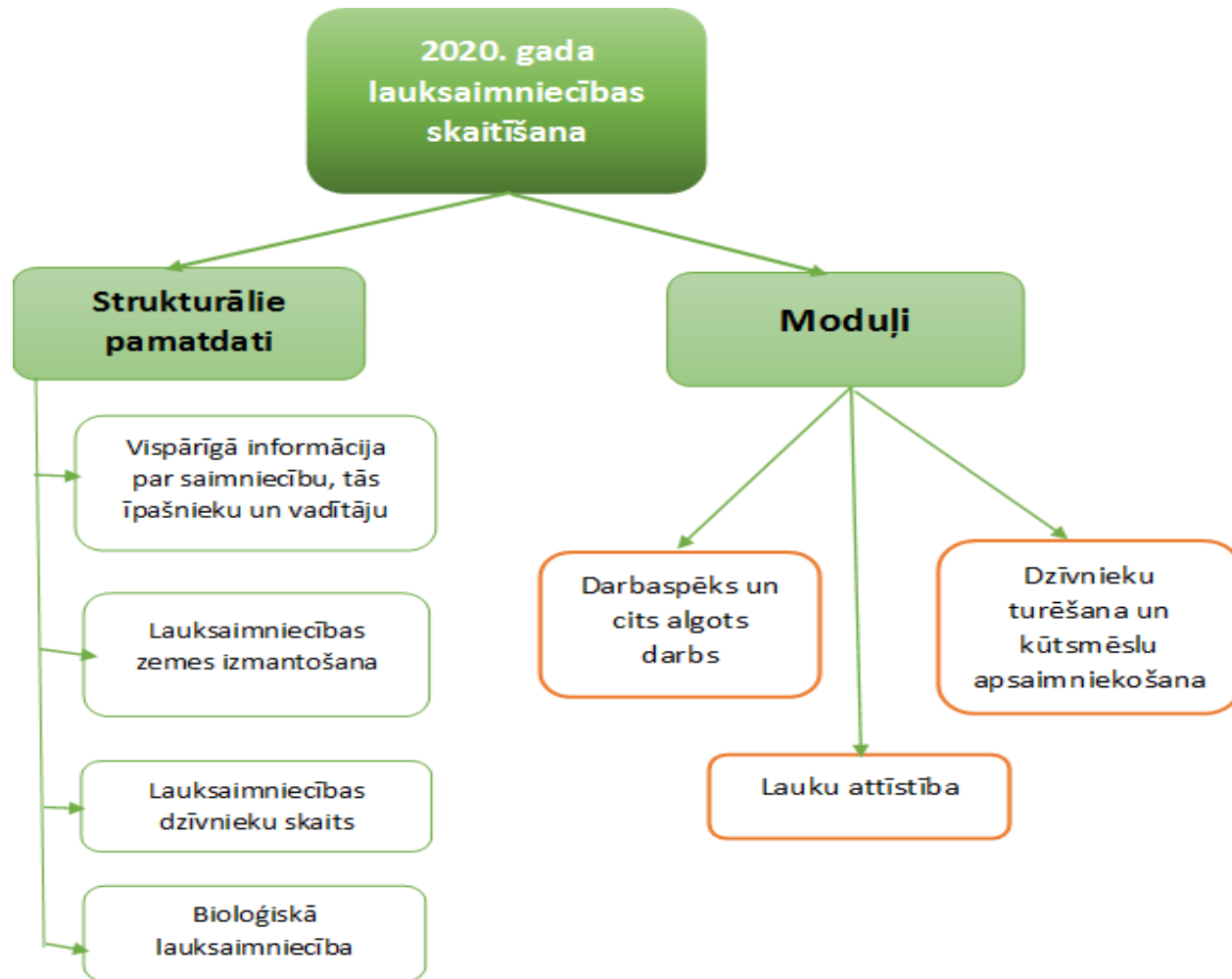
Nosaka apsekojumu biežumu (Lauksaimniecības skaitīšanu – 2020.gadā un Lauku saimniecību izlases apsekojumus – 2023. un 2026.gadā), pārskata periodus, datu iesniegšanas termiņus, precizitātes prasības, **pamatrādītāju** sarakstus un **8 moduļu tēmas**.

Centrālā statistikas
pārvalde

II Prasības un rādītāji

Pamatdati un moduļi LS2020

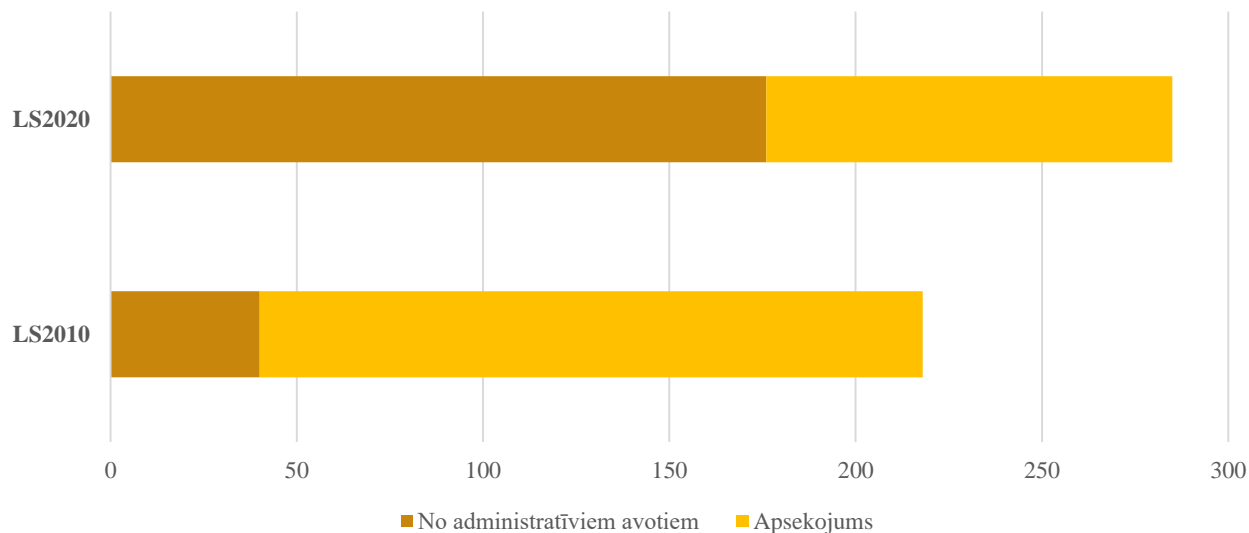

Centrālā statistikas
pārvalde

II Prasības un rādītāji

LS 2020 salīdzinājums ar LS 2010

	Rādītāju skaits regulā (saistoši LV)		No administratīviem avotiem		Apekojums (skaitīšana)	
	LS 2010	LS 2020	LS 2010	LS 2020	LS 2010	LS 2020
Rādītāji kopā	218	288	40	184	178	104
Procentos	100		18.3	63.8	81.7	36.2

Centrālā statistikas
pārvalde

II Prasības un rādītāji

Datu avoti: Strukturālie pamatdati

	Rādītāju skaits regulā (saistoši LV)	No administratīviem avotiem	Apsekojums (skaitīšana)
Vispārīgie rādītāji	31	4	27
Lauksaimniecības zemes izmantošana	82	67	15
tai skaitā BIO	23	23	0
Lauksaimniecības dzīvnieki	40	40	0
tai skaitā BIO	9	9	0
Kopumā rādītāju skaits	153	111	42
%	100	72.5	27.5

Centrālā statistikas
pārvalde

II Prasības un rādītāji

Datu avoti: Moduļu dati

	Rādītāju skaits regulā (saistoši LV)	No administratīviem avotiem	Apsekojums (skaitīšana)
Darbaspēks un cits algots darbs	50	0	50
Lauku attīstība	15	15	0
Dzīvnieku turēšana un kūtsmēslu apsaimniekošana	70	58	12
Kopumā rādītāju skaits moduļos	135	73	62
%	100	54.1	45.9

Centrālā statistikas
pārvalde

II Prasības un rādītāji

Administratīvie datu avoti (ADA) LS 2020

Institūcija	ADA	Rādītāju kopa
Lauksaimniecības datu centrs (LDC)	Lauksaimniecības dzīvnieku reģistrs	Lauksaimniecības dzīvnieku skaits
		Bioloģiski audzēto lauksaimniecības dzīvnieku skaits
	Bioloģiskās lauksaimniecības informācijas sistēma	Bioloģiski audzēto lauksaimniecības kultūru sējumu platības
LDC	Lauksaimniecības dzīvnieku novietņu un kūtsmēslu apsaimniekošanas reģistrs	Informācija par lauksaimniecības dzīvnieku novietnēm un kūtsmēslu krātuvēm
Lauku atbalsta dienests (LAD)	Integrētās administrēšanas un kontroles sistēmas (IAKS) ES Tiešo maksājumu datubāze	Lauksaimniecības kultūru sējumu platības
	IAKS reģistrs	Informācija par atsevišķu atbalsta pasākumu ietvaros apmaksātiem projektiem
		Ekoloģiski nozīmīgās platības

Centrālā statistikas
pārvalde

Lauku saimniecību skaits LS2020

	Skaitis, tūkst.
Lauku saimniecību skaits minimālo prasību nodrošināšanai	65,0
Lauku saimniecību skaits zem ES noteiktajiem robežlielumiem	20,0
no tā paredzēts iekļaut izlasē	10,0
Kopējais skaitīšanā apsekojamo saimniecību skaits	75,0

Centrālā statistikas
pārvalde

EP un Padomes regulā (ES) 2018/1091 noteiktie robežlielumi (minimālās regulas prasības)

	Robežlielums
Izmantotā LIZ platība	5 ha
Aramzeme	2 ha
Kartupeļi	0,5 ha
Svaigi dārzeņi un zemenes	0,5 ha
Aromātiskie augi, ārstniecības augi un garšaugi, ziedi un dekoratīvie augi, sēklas materiāls un stādi, dēstu audzētavas	0,5 ha
Siltumnīcas	100 m ²
Kultivētās sēnes	100 m ²
Lauksaimniecības dzīvnieki	1,7 lauksaimniecības dzīvnieku vienības

Centrālā statistikas
pārvalde

IV Galvenie LS2020 pasākumi

Sagatavošanās darbi LS2020

- ✓ Eiropas Parlamenta un Padomes (ES) 2018/1091 (2018. gada 18. jūlijs) *regula par lauku saimniecību integrētu statistiku;*
- ✓ Komisijas īstenošanas regula 2018/1874 (2018. gada 29. novembris), *par datiem, kas attiecas uz mainīgo lielumu sarakstu un to aprakstu sniedzami par 2020. gadu saskaņā ar Regulu 2018/1091;*
- Pieteikums EUROSTAT granta projektam LS2020 īstenošanai – līdz 2019. gada 29. martam;
- *EUROSTAT* rokasgrāmata «Par integrēto lauku saimniecību statistiku»- 2019. gada maijs
- LS2020 rādītāju saraksta sagatavošana iesniegšanai MK – līdz 2019. gada jūnijam
- Metodoloģisko materiālu sagatavošana LS2020 veikšanai – līdz 01.01.2020;
- Informācijas aktualizācija Lauku saimniecību reģistrā saimniecībām, par kurām nav pieejama informācija administratīvajos reģistros – līdz 01.01.2020
- Datu ievades programmas izstrāde ISDAVS CASIS vidē (CAWI, CAPI, CATI) – līdz 03.2020.

Centrālā statistikas
pārvalde

IV Galvenie LS2020 pasākumi

LS 2020 datu ieguve
(75 tūkst. lauku saimniecības)

jan.20	feb.20	mar.20	apr.20	mai.20	jūn.20	jūl.20	aug.20	sep.20	okt.20	nov.20	dec.20
			WEB intervijas CSP EDV sistēmā - CAWI (iespējams klientu līmenī) 7 tūkst. – 9,3 %				WEB intervijas CSP EDV sistēmā CAWI 8 tūkst. – 10,7 %				
			Datu ieguve – LLKC 15 tūkst. – 20 %					Intervijas klātienē – LLKC 25 tūkst. – 33,3 %			
								Telefonintervijas - CATI Preiļu TIC 10 tūkst. – 13,4 %			
			Lauku saimniecības, par kurām nav informācija ADA un kuras apsektas Modernizācijas projekta ietvaros (eksperta vērtējums) - ~ 10 tūkst. – 13,3 %								

Informatīvas kampaņas LS2020 popularizēšanai un īstenošanai

Centrālā statistikas
pārvalde

IV Galvenie LS2020 pasākumi

Datu apstrāde, analīze un gala ziņojums

- **2021:**
 - Datu analīze un apstrāde;
 - Administratīvo datu avotu informācijas integrēšanu lauksaimniecības skaitīšanas datu masīvā (184 rādītāji);
 - Provizorisko rezultātu apkopošana un publicēšana (2021. III. ceturksnis)
- **2022. gada marts:**
 - LS2020 mikro-dati iesniegti EUROSTAT;
 - Sagatavots un iesniegts EUROSTAT metodoloģiskais ziņojums;
 - CSP datu bāzē publicēti LS2020;
 - Sagatavota publikācija „2020. gada lauksaimniecības skaitīšanas rezultāti”

Centrālā statistikas
pārvalde

IV Finansējuma aktualitātes

LS2020 izmaksas salīdzinājumā ar LS2010

Galvenie LS 2020/LS2010 izmaksas ietekmējošie faktori:

- Samazinošie:** CAWI īpatsvara pieaugums 20% / 1%;
Administratīvo datu īpatsvara pieaugums 64% / 36%
Lauku saimniecību skaita samazināšanās 75 tk. / 83 tk.
Datu vākšanas optimizācija
- Palielinošie:** Pakalpojumu izmaksu pieaugums
Degvielas cenu pieaugums
Rādītāju skaita pieaugums (par 32 %)

LS2010 izmaksas (EUR):

Valsts budžets: 1 234 921

EUROSTAT: 300 000

Kopā: 1 534 921

LS2020 izmaksas (EUR):

[*provizoriskas*]

Valsts budžets: 710 000

EUROSTAT: 300 000

Kopā: 1 010 000

Samazinājums par 525 000 EUR

Centrālā statistikas
pārvalde

Paldies par uzmanību!

Jautājumi?

Komentāri?

Mūs gaida veiksmīga, aizraujoša un radoša turpmākā sadarbība LS2020 veikšanā!

#STATISTIKAI100